

Veto

U hebt toch ook nieuwjaar gevierd, gezellig onder vrienden: iets drinken, iets knabbelen, iets eten, nog een glaasje, het middernacht-tijdsein op de radio, kussen op het nieuwe jaar, het eerste glaasje champagne, het eerste hapje, het eerste - schuchtere - vieze mopje, kijken naar het vuurwerk, een stapje in de wereld, dansen op een party (hoewel, vorig jaar was het beter), plakkerige nieuwjaarszoeven aan Bert, Tanja, Peter, Monika en Jean-Pierre, een glasje op kafee, uitgelaten dansen in een andere leuke tent, nog een glaasje, onbeheerst plassen - het is immers maar eenmaal per jaar nieuwjaar -, nog een dansje, glaasje, dansje, eventjes de eerste emoties wegbreken (jammer van dat slechts half-verteerde knabbeltje), nog een glaasje, en een dansje, een glaasje, glaasje, flezzz... Veto wenst al haar lezers een op zijn minst even geslaagd nieuwjaar!

STUDENTENWEEKBLAD VAN DE LEUVENSE OVERKOEPLENDE KRINGORGANISATIE - JAARGANG 18, 1991-1992, NUMMER 13, MAANDAG 6 JANUARI 1992

Hoe je het ook bekijkt, de auto rijdt zich steeds meer klem. Alle milieuvriendelijke technische aanpassingen maken zichzelf ongedaan door een massaal toegenomen autogebruik. Een voorbeschouwing bij het autosalon op pagina 5. (foto Karel De Weerd)

Assistenten zijn boos

Een beetje geld en een beetje visie

Het wetenschapsbeleid zit in Vlaanderen al jaren in het sukkelstraatje. Ons land besteedt merkbaar minder geld aan fundamenteel wetenschappelijk onderzoek dan de ons omringende landen. In Europees opzicht bekleedt ons land wat dat betreft een tweederangspositie. Maar bovendien is het klimaat voor jonge onderzoekers allesbehalve motiverend. Door de gebrekkige werkmiddelen van de universiteiten krijgen steeds minder afgestudeerden de mogelijkheid om te doktoreren. Bovendien is voor de beste studenten een carrière in bijvoorbeeld de bedrijfswereld vaak heel wat lukratiever dan een wetenschappelijke loopbaan. Anderen grijpen hun kans in buitenlandse instellingen. Onderzoeksbeurzen als die van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (NFWO) of het Instituut ter Aanmoediging van Onderzoek in Nijverheid en Landbouw (IWONL) vormen tot nu toe nog een bescheiden rem op de *brain-drain*. Maar ook die dreigt nu weg te vallen.

De overheidsbetoelaging voor fundamenteel wetenschappelijk onderzoek ligt in België ver beneden het peil van onze buurlanden en voornaamste handelspartners. In 1990 werd er in Vlaanderen 1,72% van het BNP besteed aan Research and Development (R&D). De privésector was echter verantwoordelijk voor goed 70% van die onderzoeksgelden. Van overheidswege werd er slechts een goede 0,5% in R&D geïnvesteerd. De ons omringende landen besteden zowel het dubbele aan R&D. In Duitsland is dat 2,81%, waarvan ongeveer 1,2% van overheidswege, in Frankrijk, Nederland en Groot-Brittannië bedraagt de totale investering in onderzoek om en bij de 2,3% waarvan zowat de helft uit overheidsgeld komt.

Tolerantie

Die toestand is onhoudbaar, en alle beloftes ten spijt - in het vorige Vlaamse Regeerakkoord werd nog gesteld dat men de Nederlands inspanningen moet trachten te evenaren - is er weinig vooruitzicht op verbetering. De werkingskredieten voor het NFWO zijn

sinds 1989 zelfs met bijna 74 miljoen (goed 10%) gedaald. Bovendien werd in december van het afgelopen jaar een nieuwe beleidsmaatregel van kracht, die de vaste aanstelling van jonge onderzoekers met een mandaat van het NFWO aan de universiteiten in het gedrang brengt. De verontwaardiging bij academici en wetenschappelijk personeel is groot. Ook ernstige wetenschappers hebben een tolerantiegrens: ditmaal komen er akties.

De akties tegen de nieuwe voorgestelde besparingsmaatregelen worden gekoördineerd door leden van Lovan (de vereniging van het Leuvense wetenschappelijk personeel) en het vakblad Focus Research in het aktiecomité Boos. In eerste instantie vraagt men dat er werk wordt gemaakt van een wetenschapsbeleid met visie. Dat moet uitgewerkt worden door één minister van Wetenschapsbeleid in Vlaanderen en gestoeld zijn op degelijke structuren ter evaluatie en betoelaging van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Konkreet vraagt men meer middelen voor doktoraatsbeurzen, infrastructuur en omkadering, en interessanter loopbaanperspektieven. De huidige situatie komt

er volgens de initiatiefnemers immers op neer dat een jonge doktorandus uitermate bekwaam wordt bevonden, en dan op straat wordt gezet.

Als eerste symbolische aktie werd aan Rektor Dillemans een spaarvarken aangeboden ter gelegenheid van de nieuwjaarsreceptie op de universiteitshallen. Dillemans was overigens al eerder met het ongenoegen gekonfronteerd: toen hij fier de pers uitnodigde bij de inschrijving van de 25.000ste Leuvense student moest hij vaststellen dat het om een doktoraatsstudent ging, een van de initiatiefnemers van het aktiecomité, die dankbaar gebruik maakte van de mediabelangstelling om de eisen van het wetenschappelijk personeel bekend te maken.

In Gent werd Onderwijsminister Coens bij de uitreiking van de IWONL-beurzen op een minuut stilte getraakteerd. Voortaan kan immers nog slechts de helft van de aanvragers beroep doen op zo'n doktoraatsbeurs. Maar het komité Boos overweegt meer inhoudelijke én meer mediagenieke akties: enerzijds wordt er gedachte aan een briefschrijfs-aktie, en wil men alle parlementleden een reageerbuis toesturen met het eisenpakket van de wetenschappers. Anderzijds wordt er in februari een betoging gepland in Brussel. Met die akties hoopt men in de eerste plaats een sensibilisering op gang te brengen en ook de andere gedeeltes van de akademische wereld te bereiken.

Doceergedrag

De fakulteitsraad van de Landbouwfakulteit onderschreef al een tekst waarin gereageerd wordt tegen de besparingen op wetenschappelijk onderzoek. Ook met de studentenbeweging moet er overleg gepleegd worden over steun aan de eisen van het wetenschappelijk personeel. Boos stelt immers terecht dat het gebrekkige wetenschapsbeleid in Vlaanderen ook de kwaliteit van het onderwijs in het gedrang brengt. Voor de studentenbeweging een kans om te bewijzen dat ze de strijd voor een kwalitatief hoogstaand onderwijs breder ziet dan de evaluatie van het doceergedrag van profren.

Stef Wauters

Frauduleuze subsidieaanvraag LVSV? Liberalen niet vies van overheidsgeld

De Financiële Controlecommissie (FKK) van Loko is bevoegd voor het uitkeren van subsidies aan verenigingen. Om voor subsidiëring in aanmerking te komen, moet een dossier met facturen en andere bewijsstukken worden ingediend. Op basis daarvan wordt de hoogte van het uitgekeerde bedrag bepaald. Momenteel leeft in FKK-kringen de grootste argwaan rond de recente, mogelijks frauduleuze aanvraag van het Liberaal Vlaams Studentenverbond (LVSV).

Het LVSV kreeg op de decembervergadering van het FKK een hele reeks opmerkingen te horen over zijn subsidieaanvraag. Een aantal ingediende facturen deden bij Kringraad immers het vermoeden rijzen dat hier iets niet helemaal in de haak was. Op een van de burovergaderingen van Kringraad werd dan ook besloten een wat diepgaander onderzoek te doen naar de oorsprong van alle ingediende papieren van twijfelachtig allooi.

Kotvideo

Dat onderzoek leverde nog meer verdachte aanwijzingen op. Zo werden er heel wat voorbeelden gevonden waarbij de liberale studentenvereniging zelf de facturen schreef op basis waarvan daarna subsidies bij Loko werden aangevraagd. Deze manier van werken viel vooral op omdat men in de categorie 'media' wekelijks dezelfde kopie van een blanco faktuur van een Rillaarse firma gebruikte om het huren van een tv en een videorekorder te bewijzen. Bovendien vulde men als huur telkens 2000 frank in. Ook opvallend is dat dit net het maximumbedrag is dat in deze categorie kan uitgekeerd worden. Al wie af en toe een video, moviebox en/of tv huurt, weet trouwens dat men in Leuvense winkels veel minder betaalt voor dezelfde diensten. Bovendien kan men als Leuvense studentenvereniging gratis gebruik maken van universitaire lokalen en de aanwezige infrastructuur als tv's en videorekorders. Het reglement van het FKK vraagt dat de verenigingen aan een zo goedkoop mogelijke prijs zouden werken.

En ander opmerkelijk feit is dat de vereniging deze wekelijkse video-avond liet doorgaan op een gewone studentenkamer, waarvoor men iedere week 1000 frank moest betalen. Niet zo goedkoop dus, en niet zo toevallig is dat bovendien ook weer het maximumbedrag dat in de categorie 'huur zalen' voor subsidiëring kan uitgekeerd worden. Bovendien staat vast dat de vaste wekelijkse spreker een valse verklaring heeft ingediend voor de avond van veertien november. Op basis daarvan werd een hogere subsidiëring gevraagd dan waar men eigenlijk recht op had.

Naast die wekelijkse videovertoning was er nog een waslijst andere opmerkingen, gaande van opmerkelijk lange lijsten voor 23 sprekersvergoedingen in oktober en 29 in november tot subsidieaanvragen voor vergaderingen die doorgingen in Antwerpen, Brussel en Tiel-Winge. Grootste kritiek is ook hier weer dat er geen facturen werden ingediend, enkel verklaringen zoals iedere student er op korte tijd zelf tientallen kan produceren. Zo is er een aanvraag voor subsidie van avonden in het Paul Hymanscentrum en in het Blauw Paviljoen te Brussel. Die liberale partijcentra lijken niet in staat te zijn facturen te leveren die onomstotelijk de verklaringen van het LVSV kunnen bevestigen.

Smoezen

Omwille van dit alles waren de FKK-verantwoordelijken wel nieuwsgierig naar de verklaringen die het LVSV voor al deze dubieuze aanvragen zou geven. Daarom kreeg het LVSV de mogelijkheid zijn mening te laten horen op de Algemene Vergadering van Kringraad op 20 december. De vereniging gaf toe dat verschillende aanvragen door hen zelf in elkaar geknutseld waren, maar stelde dit gedaan te hebben omdat men niet beter wist. Op de vergadering legde het LVSV ondertekende verklaringen voor van alle geïnteresseerde personen waarin die met allerlei smoezen probeerden de zaak recht te trekken. Zo verklaarde de vaste spreker op de LVSV-video avonden dat hij op 14 november inderdaad niet zijn normale verplaatsing had gemaakt omdat het te laat was om ze met het openbaar vervoer te maken.

vervolg op p.3

De groeiende kloof tussen Noord en Zuid is vooral een politiek probleem. Daarover is zowat iedereen het eens. Toch blijven Derde-Wereldorganisaties zweren bij geldinzamelingen. Wat loopt er mis? Het antwoord op pagina 2.

Wij doen het goed

Het narcisme van een NGO

Tijdens de voorbije 11.11.11-actie heeft het barre weer duizenden vrijwilligers er niet kunnen van weerhouden om heel Vlaanderen af te schuimen met briefkaarten en kollektibus. De maand daarna, december, is traditioneel al een periode waar diverse Derde-Wereld-organisaties met kalenders, stiftjes en nieuwjaarskaartjes geld proberen in hun laatte te krijgen. Volgende week dan, van 10 tot 12 januari, houdt Vredeseilanden zijn jaarlijkse sleutelhangerverkoop en enkele weken later gaat de Student-Aidactie van start. Hoef het dan nog te verwonderen dat Jan-met-de-pet ontwikkelingsamenwerking met bedelen vereenzelvigt? Blijkbaar loopt hier toch het één en ander fout.

Het valt moeilijk te ontkennen dat er de laatste jaren een echte wildgroei van geldinzamelingscampagnes op gang is gekomen, met een intense concurrentie tussen de Derde-Wereldorganisaties (vaak Niet-Gouvernementale Organisaties genoemd) tot gevolg. Als reactie hierop hebben de meeste NGO's een verregaande professionalisering doorgevoerd, waarbij dankbaar gebruik wordt gemaakt van allerhande marketingtechnieken. Grote NGO's zoals Artsen Zonder Grenzen, Vredeseilanden, Foster Parents Plan en ook het NCOS doen al jaren beroep op reclamebureaus om hun campagnes te begeleiden.

Hierbij schuwt men het gebruik van schokeffecten om de publieke opinie wakker te schudden niet. De beelden van uitgemergelde kinderen met hongerbuikjes en uitpuilende ogen, zijn echter al zo vaak vertoond dat we er mee hebben leren leven. Dit zet sommige NGO's ertoe aan om nog een stap verder te gaan, waarbij ze zelfs niet terugschrikken voor echte volksverlakerij en platvloerse technieken. In de tv-spot van Artsen Zonder Grenzen aarzelden men niet om twee jaar oude beelden te gebruiken van de gigasavaan in Hababja, die niets te maken hadden met de vlucht van de Koerden naar de Turkse grenzen, waarvoor het spotje bedoeld was. Ze speelden echter wel volledig in op de gevoelens van de tv-kijker en ongetwijfeld rinkelde de kas.

Bedelmonniken

Deze doorgedreven commercialisering draagt er ook toe bij dat de druk op de NGO's om steeds meer geld op te halen, almaar groter wordt. De efficiëntie en geloofwaardigheid van een Derde-Wereldorganisatie wordt nu immers vereenzelvigd met haar geldinzamelingscapaciteit. Artsen Zonder Grenzen, koploper in de 'fundraising', heeft zijn voorname rol in de media nu eenmaal niet te danken aan zijn visie op ontwikkelingsamenwerking.

Geld inzamelen is dus een doel op zich geworden. De eerste bekommernis is niet meer of men daadwerkelijk iets bereikt, maar wel hoeveel geld men uiteindelijk ingezameld heeft. Men kan bij de nieuwe bedelmonniken à la Artsen Zonder Grenzen zelfs een reël narcisme waarnemen; ze zijn best wel tevreden

met wat ze doen en laten dat dan ook blijken, zoals bijvoorbeeld in 'Zeker Weten'.

Intussen wordt de ware grond van de zaak – een echte duurzame ontwikkeling in de Derde Wereld en meer rechtvaardigheid tussen Noord en Zuid – uit het oog verloren. De situatie in de Derde Wereld wordt intussen zowat onhoudbaar. Tot vervelens toe blijven allerlei instanties (onder andere de VN-kommissie voor milieu en ontwikkeling) erop wijzen dat de kloof tussen Noord en Zuid steeds groter wordt. De hongersnood van '91 in de Sahel is erger dan die van '84, alleen stond hij nu minder in de belangstelling. Afrika ligt nu eenmaal nog steeds verder van ons bed dan Oost-Europa, dat in 1991 ook met serieuze problemen kampte.

Tappen

Ook al zijn hongersnoden deels het gevolg van oorlogen, natuurrampen en corrupte politici, toch kan men er niet omheen dat de internationale gemeenschap een zware verantwoordelijkheid draagt in de wantoestanden in het Zuiden. Misogosten kan men immers via luchtfoto's lang van te voren voorspellen en oorlogen worden zelden gevoerd met wapens die in het Zuiden gemaakt zijn. Lofbetuigingen en financiële steun aan corrupte dictators zijn geen rareiteiten en evenmin bevorderlijk voor de ontvoeding van een volk. Zo ging Wilfried Martens twee jaar geleden in Zaire nog vertellen dat hij van het volk én zijn leiders hield.

Daarnaast slaagt de Belgische regering er nog steeds niet in om 0,7% van het BNP aan ontwikkelingsamenwerking te besteden, ondanks talrijke beloftes en zelfs een klauze in het regeerakkoord. Die 'hulp' zal trouwens nooit resultaten opleveren, zolang de verspillingsmaatschappij in het Noorden de grondstof- en landbouwrijzen onder elk nivo probeert te houden en de toch al schaarse financiële middelen van de Derde-Wereld blijft afromen.

Onze 'hulp' is immers maar een klein en onbetekenend onderdeel van de geldstromen tussen Noord en Zuid. Door de scherpe terugval van nieuwe leningen door privebanken en de voortgaande betalingen van de oude leningen, tegen steeds hogere rentes, vloeit er sinds

de jaren '80 netto kapitaal uit het Zuiden naar het Noorden. Het Internationaal Muntfonds (IMF), dat opgericht werd om ook midden vrij te maken voor de ontwikkeling van de Derde Wereld tape tussen 1986 en 1988 acht miljard dollar af van de Derde Wereld. In het boek "Lords of Poverty" berekende de Britse journalist Graham Hancock dat elke man, vrouw of kind uit Latijns-Amerika 2400 fr per jaar aan Groot-Britannië betaalt, terwijl er slechts 5 frank per Brit aan hulp terugvloeit.

Cholera

De gevolgen zijn intussen bekend. Het saneringsprogramma dat het IMF aan Peru oplegde om zijn schulden te kunnen terugbetalen, bevatte onder ander een drastische besparing in onderwijs en gezondheidszorg. Dit plan ondermijnde de meest elementaire hygiënische voorzieningen waardoor een cholera-epidemie vrij spel kreeg. Al deze zaken illustreren de kern van het Derde-Wereldprobleem: 'hulp' is in makro-economische termen veel te gering om wie dan ook te helpen.

De problemen waarmee de Derde Wereld kampt zijn dus vooral van politieke aard. Een waterput voor de mensen van een Zairees dorpje, geboord op kosten van Broederlijk Delen, kan op zichzelf wel nuttig zijn, maar uiteindelijk leidt die geldinzamelingscampagne de aandacht af van het essentiële doel: het veranderen van de Noord-Zuidrelaties. Sterker nog, dergelijke campagnes susen het geweten van de vrijgevee Belg. Mensen die 1000 frank storten en van hun belastingen aftrekken, zijn ervan overtuigd dat ze hun 'plicht' vervuld hebben, en dat de ellende van de wereld het gevolg is van hun krenterige buur.

Op deze manier worden de gangsterpraktijken, die toegepast worden op de Derde Wereld, ook stilletjesaan toegepast op de Belgische burger. De leugens en misverstanden rond de ontwikkelingshulp worden in stand gehouden: er wordt een myte gekreëerd door te stellen dat eiland na eiland of project na project de Derde Wereld zal veroverd worden. Hoe zou men trouwens een politieke doelstelling, een andere wereldverhouding tussen Noord en Zuid, met een apolitieke boodschap kunnen bereiken?

Ook in de visieteksten van enkele NGO's (Vredeseilanden, Oxfam, Mensenbroeders,...) en bij het NCOS, erkent men sinds een paar jaar de politieke dimensie van het Derde-Wereldprobleem. Vredeseilanden formuleert het in "Een vereniging in beweging", een visietekst die het gevolg is van een drietal jaar discussie en die enkele maanden geleden uitgebracht werd, als volgt: "De Noord-Zuidverhouding zal slechts veranderen als de opstelling van onze politici verandert – onze politici zullen hun opstelling eerst veranderen als er een

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvene (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze wegelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ±1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Kotmadam

Maandagavond 30 december 1991 kon televisiekijkend Vlaanderen getuige zijn van de pilootaflevering van 'De Kotmadam' op VT.M.

Zonder enige kritiek op de grappen in het scenario te willen geven, heb ik toch enkele opmerkingen op de pseudorealistische achtergrond waartegen in deze en waarschijnlijk in alle volgende afleveringen alles zich afspeelt. Met name over de voorwaarden waartegen de kamers verhuurd worden.

Allereerst is er de gebruikte huurprijs (7000 fr) die elke kandidaat-huurder met (vanzelsprekend) entoesiasme aanhoorde. Alleen mensen die de kamermarkt in Leuven vrij goed kennen, kunnen weten dat deze huurprijs meer dan duizend frank boven het gemiddelde ligt. Anderen, die bijvoorbeeld volgend jaar voor de eerste maal in Leuven komen huren, zullen denken met een

lager bedrag een goede zaak te hebben gedaan, en kotbazen die nu naar zich vast al voor de huurprijzen volgend jaar flink op te trekken.

Anderzijds merken we dat de kamers bijna beantwoorden aan het profiel van het doorsnee Leuvense studentenkot. Een gemeenschappelijke keuken ontbreekt echter en het ontbijt is verplicht. Uit een onderzoek dat Sociale Raad vorig akademiejaar voerde, kunnen we besluiten dat een kot met deze twee kenmerken door de meerderheid van de bewoners afgeraden wordt. Zulke kamers worden meestal alleen genomen als noodoplossing en met veel tegenzin, in tegenstelling tot de studenten in de serie.

Ik hoop dat de volgende dramaserie van VT.M op een degelijker onderzoek ter plaatse kan bouwen, uit respect voor de kijker.

Koen Kempenaers
Vrijgestelde Sociale Raad

aanhoudende druk van uit de bevolking komt – deze druk zal maar komen als de mensen hier inzien hoe de vork van de Noord-Zuidverhouding in de steel zit en wanneer zij inzien dat een andere politiek uiteindelijk ook in hun eigen belang is". Dergelijke visies die men bij de meeste NGO's reeds kan terugvinden, en bij anderen zoals Artsen Zonder Grenzen uitdrukkelijk niet, laten niet zo veel ruimte voor interpretatie. Toch moet men constateren dat er 'on the field' bitter weinig gebeurt.

Solidariteit

De schaarse hoopvolle initiatieven zoals het partnerplan van het NCOS (een samenwerking op voet van gelijkheid tussen Noord en Zuid waarbij het geld van één kant komt – gelijkheid blijft dus heel belangrijk), de politieke actie van het NCOS of de 11.11.11-studenten die afstapten van een geldinzameling om zich toe te leggen op sensibilisering, worden volledig verdrongen door groot-schalige initiatieven. Hun affiches worden blitser, hun spotjes geschreeuwd dat 'Afrika sterft' of 'Afrika is beautiful' naargelang het advies van het reclamebureau.

Blijkbaar zijn de NGO's zo verward en zo vol van eigenbelang – "onze ontwikkelingshulpers en onze administratie moet nu eenmaal betaald worden" – dat ze afzwalven van hun echte taak. Het informeren, vormen en sensibiliseren van de publieke opinie en het uitoefenen van politieke druk is de enige weg die leidt naar andere wereldverhoudingen en echte internationale solidariteit. Het werk- en aktierrein van een ontwikkelingsorganisatie ligt dus niet in Afrika maar wel in België. Een NGO zou een antenne kunnen zijn van het Zuiden, door te getuigen van de ontwikkelingswil in de Derde Wereld en de hindernissen die een duurzame ontwikkeling in het Zuiden in de weg staat. Daarnaast zouden ze ons ook kunnen confronteren met bepaalde menselijke waarden die in het Zuiden nog leven en hier verloren dreigen te gaan. Een NGO zou daarnaast wel kunnen samenwerken met partners (kollega-NGO's) in het Zuiden, maar dan zonder onze visie op ontwikkeling op te dringen.

Akties zoals de Max-Havelaarkoffie (die een rechtvaardige prijs aan de koffieboer garandeert) zouden als eye-opener kunnen fungeren door aan te tonen dat armoede geen natuurramp is maar wel het gevolg van een politiek spelletje. Voor concrete stappen op politiek vlak kunnen de VN het forum zijn om tot een nieuwe internationale economische en sociale politiek te komen. Er zijn binnen deze organisatie

trouwens al een aantal initiatieven genomen. Zo heeft de Brundtland-kommissie in haar rapport 'our common future (onze aarde morgen)' een warm pleidooi gehouden voor een duurzame ontwikkeling. Dit zijn uiteindelijk teksten die aangeven dat beweging op politiek vlak mogelijk is en dat bovenstaande bedenkingen niet enkel gedroomd zijn van naïeve wereldverbeteraars.

Pieter Vandekerckhove

Kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jaargang 18
nr. 13
6 januari 1992

Ver. uitg. Pieter De Gryse,
's Meiersstraat 5, Leuven
Hoofdredactie: Dirk Boeckx
Redaktiesekretaris: Pieter De Gryse

Redactie:
Walter Balthasar Pauli,
Patrick Staudt, Ise Steen,
Pieter Vandekerckhove,
Ria Vandermaesen, Steven Kaspar

Van Garse, Stef Wauters
Doka: Christine Capeau,
Karel Melchior De Weerd

Tekeningen: Arnulph, G. Galg, Nix
Layout-ontwerp: vormgeving:
Els Cornelis, Pieter De Gryse,
Walter Balthasar Pauli,
Patrick Staudt, Ise Steen,
Jan Van der Linden, Ria
Vandermaesen, Steven Kaspar
Van Garse, Kokosmaud Vermeire

Medewerkers:
Filip De Keukeleere, Ronny Tielen

Eindredactie:
Pieter De Gryse, Patrick Staudt

Zetwerk en publiciteit:
Alfaste Leuven (016/22.04.66)

Drukkerij Rotatyp Brussel
Opplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250 fr.; niet-studenten:
300 fr.; steun vanaf 600 fr.;
overschrijven op 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas
ten laatste vrijdag voor verschijnen
om 18.00 uur op het redaktie-
adres bezorgen

Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 15.00 u

Een echte wildgroei aan bedelcampagnes

(foto Karel De Weerd)

Dokters onder elkaar

Medika vóór Numerus Clausus

Medika, de fakulteitskring van de studenten geneeskunde, organiseerde eind november een enquête over Numerus Clausus (NC). De studenten in Fakulteitsraad diende zich hierover uit te spreken als antwoord op het voorstel van dekaan Fevery. Die had in eigen naam een standpunt pro NC gestuurd naar de minister van Onderwijs. Medika koos hiervoor een soort 'dubbele' strategie: eerst informatie naar de studenten - zowel een debat als een uitgebreid extra-nummer van 'Aakuut', het wekelijks informatieblad van Medika - daarna een algemene enquête. Die informatie heeft de Medika-studenten zichtbaar aangespoord om zich massaal voor NC uit te spreken. Ruim 85 procent van de ondervraagden opteerde voor NC in geneeskunde. Een hoogst ongewoon standpunt voor een studentenvereniging.

In het begin van dit academiejaar werd de NC-problematiek plots opnieuw aktueel. Tijdens de maand september bleek immers dat vooral aan de Antwerpse universiteit opmerkelijk grote aantallen Nederlanders zich inschreven voor de eerste kandidatuur geneeskunde. Hoevel geen officiële cijfers vrijgegeven worden, neemt men aan dat meer dan de helft van het aantal Antwerpse eerste kandidates Nederlandse Nederlanders zijn. In Leuven komen 119 van de 480 studenten eerste kandidatuur uit Nederland.

Die toevloed kan verklaard worden door het bizarre toelatingssysteem in Nederland. Kandidaat-studenten geneeskunde moeten daar immers een (gewogen) loting ondergaan. Wie niet uitgeloot wordt, moet elders zijn heil zoeken. Die groep moest voor een andere, minder strenge studierichting, of wijk uit naar een andere EG-land. Naar België bijvoorbeeld: dichtbij, relatief goedkoop en dezelfde taal.

Spe

Hierop kwam een hevige reactie van de Vlaamse medische fakulteiten en de altijd kombattieve artsensyndikaten van dr. Wynen en dr. De Brabander. Onmiddellijk gingen stemmen op om een of andere vorm van NC in te voeren: een beperking van de studenten geneeskunde. Dat is een oude eis van de meeste medische belangengroepen. Alleen de georganiseerde studentenbeweging lag doorgaans dwars, de Leuvense fakulteitskring Medika steevast op kop. In '83-'84 werkte Medika-preses Dirk Van Raemdonck een brochure uit rond het

NC-tema. De konklusies van dat pamflet lieten weinig te wensen over aan duidelijkheid. Medika sprak zich voorwaardelijk uit tegen NC: "Numerus clausus, onder welke vorm dan ook, is onaanvaardbaar", "een ingangsexamen is niet te verantwoorden omwille van de ongelijkheid tussen de kandidaten naargelang van hun socio-kulturele afkomst, hun school en hun algemene vorming", "de doorstroming tussen de studies mag op geen enkele manier beperkt worden".

Piramide

Ook in 1985 sprak een meerderheid van de studenten geneeskunde zich in een Medika-enquête uit tegen NC. Die afwijzing was toen echter niet meer zo eenduidig: hoewel dit anti-NC-standpunt veel aanhang had in eerste kandidatuur, was dat niet meer het geval in de hogere jaren. Hoe langer men al studeerde, hoe meer geneesheren in spe zich uitspraken voor de idee om de ingang tot de eerste kandidatuur af te remmen. In totaal sprak 53% van het aantal studenten zich uit tegen een concrete NC in geneeskunde, terwijl 62% principieel iedere vorm van NC wilde bannen.

De huidige strategie van Medika gaat nog verder in die evolutie. Medika neemt geen principieel standpunt meer in tegen NC, iets wat voorheen wel gebeurde. De Werkgroep Medische Opleiding (WGMO) van Medika concentreerde zich vooral op een vrij intense informatiekampagne naar de studenten. Volgens 'Aakuut' was er veel volk op de vergaderingen van WGMO, en over het

verloop van de NC-diskussies die ginds gehouden werden, kwam daarna steevast een verslag in 'Aakuut'. WGMO besteedde naar eigen zeggen veel aandacht aan het "objectieve informatie inzamenen." WGMO-verantwoordelijke Paul De Munter had het in 'Aakuut' van 12 november '91 over: "Voor of tegen een NC behelst eerst en vooral het tegen elkaar afwegen van deze (en andere?) argumenten. En tegelijk hun grondigheid nagaan aan de hand van beschikbare objectieve gegevens. Voor NC ligt dat zeer moeilijk, want de meeste bronnen zijn of fel voor, of fel tegen, wat zich in de informatie weerspiegelt."

Brabander

De vraag is alleen of die Medika-eis om volstrekt objectieve informatie te brengen, wel realistisch is. Ook WGMO zelf slaagde er immers niet in om haar studenten geen enkele hint mee te geven. Reeds in de 'Aakuut' van 4 november bespreekt WGMO enkele mogelijkheden omtrent NC. Zo had men het over "Selectie na eerste kan. Er zou een vast aantal studenten tot tweede kan worden toegelaten. Dit lijkt de werkgroep het beste haalbaar." Met andere woorden: het lijkt er wel erg sterk op dat WGMO van meet af instemde met een of andere vorm van NC, en dat men dan maar opteerde voor zo'n maximaal mogelijke selectie. Volgens de informatie uit 'Aakuut' heeft de discussie zich na verloop van tijd eerder toegespit op zo'n 'technische' discussie, dan wel over een uitgebreide uitwerking van de principiële vraag of Medika zich al dan niet voor selectie kon uitspreken.

Diezelfde ambiguïteit kenmerkte ook de 'Ekstra-Aakuut'. WGMO heeft duidelijk een poging gedaan zowel standpunten voor als tegen NC aan bod te laten komen. Zo werd de radikaal-linkse studentenvereniging 'Geneeskunde voor het Volk' gekontakteerd. Dat laatste standpunt bereikte de redactie van 'Aakuut' echter te laat, zodat het niet opgenomen werd in het bewuste extra-nummer. Daardoor viel de teneur wel erg nadrukkelijk pro-NC uit. Slechts een goede bladzijde - een samenvatting van een oud kringblad uit '87 - nam expliciet standpunt in tegen NC. Hiertegen stonden wel negen pagina's die een of andere vorm van NC op zijn minst niet ongenegen waren.

Stofdeeltje

Of wat te denken van het slot van de 'Inleiding over de problematiek in verband met NC': "Uiteindelijk blijft elke vorm van NC een duidelijke beperking van de vrijheid van studiekeuze. Een democratiserende visie op onderwijs streeft de democratisering van de kennis na. Dit is de verspreiding van de kennis over zo breed mogelijke maatschappelijke lagen, in plaats van haar op te sluiten in een incrowd van specialisten en beroeps. Maar misschien kunnen wij ons de vraag stellen in hoeverre een ongelimiteerde toegang aan de universiteit nog wel democratisch mag genoemd worden, als je ziet dat een te grote toevloed van gediplomeerden juist leidt tot ontwaarding van diploma's met alle frustraties vandien." Zelfs Daniël Coens

zet zich tot nu toe publiek af tegen dergelijk standpunt.

Nog grover is 'Huidige problemen bij geneeskunde'. Als oplossing voor de toevloed aan Nederlanders wordt opnieuw gesuggereerd: "Een numerus clausus ten slotte kan ook effect hebben." Alleen wijst de auteur erop dat niet zomaar iedere vorm van NC onze Noorderburen boven de Moerdijk zal houden. Neen, men moet in overweging nemen dat "een Belgische (Vlaamse) NC veel strenger moet zijn dan de Nederlandse om de Nederlandse studenten ervan te weerhouden (ook) mee te dingen in de Belgische selectie." Ter herinnering: in Nederland bestaat een puur willekeurige loterij... Tenslotte besluit hij schoorvoetend: "WGMO vindt een NC dan ook geen goede oplossing voor 'de Nederlanders', maar misschien wel beter dan de situatie zo te laten." Dus tóch NC, uiteindelijk.

Kortom, WGMO presenteerde in de Ekstra-Aakuut eigentijdse brochure pro-NC. Naast hogervermelde bijdragen kregen bijvoorbeeld ook de artsensyndikaten van Wynen en De Brabander twee pagina's om hun visie op NC kenbaar te maken, met 'parels' als "Iedereen de kans geven om te studeren is een utopie." Als later uit de enquête blijkt dat een overgrote meerderheid van de Medika-studenten zich voor niet alleen voor NC uitspreekt, maar ook heel wat studenten tegelijk verklaren de Ekstra-Aakuut te hebben gelezen, dan is de uitslag van dit referendum niet moeilijk te verklaren.

Walter Pauli

In dit artikel werd omwille van de beknoptheid de inhoudelijke discussie rond NC grotendeels uit te wege gegaan. Vanaf volgende week pakt Veto echter ook deze uitdaging aan. Wij schrijven, u leest ons Dossier Numerus.

SUBSIDIEAANVRAAG

Elke vrije studentenvereniging in Leuven kan zich jaarlijks kandidaat stellen om voor subsidiëring door de Financiële Controle Commissie (FKK) van Loko in aanmerking te komen. In 1991 werden 14 vrije verenigingen erkend. Onder vrije verenigingen worden verenigingen verstaan die op een directe manier bijdragen tot de maatschappelijke bewustwording van de studenten. Daarnaast worden verschillende voorwaarden opgelegd en ook de erkende verenigingen worden verplicht om zich elk jaar opnieuw te laten erkennen.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring door Loko moet een organisatie aan de erkenningscriteria voldoen. Die zijn onder andere dat men hoofdzakelijk uit studenten moet bestaan, één jaar werkzaam zijn, niet louter gezelligheidsactiviteiten organiseren, over een permanent secretariaat beschikken, ... Ook inhoudelijke criteria als het respecteren van de mensenrechten en de wet op het racisme en het geen gebruik maken van fysiek geweld, dienen gerespecteerd.

De aanvraag tot erkenning moet steeds schriftelijk gebeuren en een overzicht bevatten van de activiteiten die door de vereniging werden georganiseerd in het voorbije academiejaar. Bovendien moet de aanvraag

vergezeld zijn van een financieel verslag met inkomsten en uitgaven van de vereniging tijdens het voorbije jaar. De kandidaat-vereniging moet vervolgens schriftelijk verantwoorden dat zij voldoet aan elk van de erkenningscriteria. Deze schriftelijke procedure is verplicht en moet nauwkeurig gevolgd worden.

De kandidaturen moeten toekomen op het algemeen secretariaat van Loko in de 's Meiersstraat 5; ter attentie van Ronny Tielens en dit uiterlijk op maandag 20 januari 1992 om 17.00 u. Na deze datum wordt geen enkele aanvraag meer aangevaard.

Het zijn de 14 in 1991 erkende verenigingen die een advies geven aan de Algemene Vergadering van Kringraad over de aanvaarding van de ingediende kandidaturen. Op basis van dat advies wordt een verantwoording opgemaakt waarna er een discussie op Kringraad wordt gehouden. Op de adviesvergadering van het FKK zijn uiteraard alle kandidaat-verenigingen uitgenodigd om, waar nodig, bijkomende inlichtingen of verduidelijkingen te geven. Deze adviesvergadering gaat door op woensdag 22 januari 1992 om 20.00 u in één van de vergaderzalen van de 's Meiersstraat 5.

(RT)

Financiële KaKa

← vervolg van p.1

Na alle partijen gehoord te hebben, werd door Kringraad beslist de situatie voor te leggen aan de fakulteitskringen. Op die manier zijn zij het die beslissen over een mogelijke sanctie. De zaak van het LVSV is zeer belangrijk, en dat niet enkel vanuit principieel standpunt. Indien alle aanvragen van het LVSV worden goedgekeurd, krijgt de vereniging voor meer dan 100.000 frank aan subsidies. Dat zou rechtstreeks ten nadele van de andere erkende verenigingen zijn, aangezien zij dan minder subsidies

kunnen krijgen: als de subsidieschijf van een periode overschreden wordt, wordt het beschikbare geld procentueel over de verenigingen verdeeld, naargelang de grootte van hun aanvraag.

Hopelijk is het voor de kringen klaar als een klonkje dat fraude buiten de grote-mensenwereld van de 'echte politiek' niet door de beugel kan. Al willen sommigen zich blijkbaar zo goed mogelijk voorbereiden om in de 'echte politiek' te stappen. Oude stijl, welteverstaan.

Ronny Tielens

Als profren spreken

In de aula voeren ze het hoge woord. En op het examen bedenken zij de vragen. Maar dan trekken ze zich terug in hun ivoren toren. Hoe ziet zo'n toren er van binnen uit? En wat als wij nu eens de vragen zouden stellen? Zonder angst (ons kunnen ze niet meer buizen!) en zonder toga-schroom gingen

we aan tafel zitten met de slimste geesten van Vlaanderen. En ja, ze wilden praten. Over abortus en euthanasie, over genetische manipulatie en misbruiken in de psychiatrie, kortom: over alles waarvoor ze tot nog toe zo angstvallig hadden gezweven. Elke week, in onze reeks "ONDER PROFESSOREN".

PANORAMA
DE POST

LEES EN BELLEK
WAT WIJ BELLEKEN

Paardrijden
met Melanie

Eksperimentele werkjes

van Bruce Conner

Geweld knippen en seks plakken

Veel werk zullen de Stuc-techniekers voor de programmatie van deze week niet hebben. Alleen films moeten het vaandel van de Leuvense cultuur zien hoog te houden. Na de vertoning van de liederlijke 'Film op Maandag: Les parapluies de Cherbourg', wordt de zaal nog gebruikt voor de voorstelling van de jazzfilm 'Straight, no Chaiser' (zie ander artikel). De laatste drie avonden van de studentenweek worden gevuld met een selectie uit het werk van Bruce Conner. De tien filmpjes van een van de belangrijkste *found footage* filmmakers in de Verenigde Staten zijn nauwelijks als licht verteerbaar te beschouwen.

Found footage is een aanduiding voor films die ontstaan zijn uit (letterlijk) gevonden beeldmateriaal. Eerder gemaakte films worden opnieuw geordend of anders versneden. Het resultaat van de hermontage uit kritiek op het filmmedium door de pretenties en de illusies van filmbeelden bloot te leggen. Tegelijk formuleren de nieuwe films alternatieven voor de omgang met beelden in het algemeen.

Het blijft echter niet bij versnijden alleen. Door bestaande films of filmbeelden een andere kleur te geven, door erop te krassen of ze te braden in de pan, door ze te bewerken met chemicaliën of met algen en bacteriën, transformeert de *found-footage* eerder gemaakte films en beelden. De mogelijkheid om een bestaande film eindelijk te versnijden en opnieuw te monteren schijnt de verbeelding van de *found-footage* filmmakers mateloos te inspireren. Door de hiërarchie overhoop te halen, wordt aan de oorspronkelijke betekenis een andere, afgeleide en soms tegengestelde logica toegevoegd. Anderzijds kunnen ook verborgen of impliciete betekenissen en dimensies van de gevonden beelden aan het licht gebracht worden.

Muziek

Transformatie kan ook wegsnijden betekenen, het uitzuiveren van al wat overbodig lijkt. Alleen de meest intense scènes of verheven beelden van een film worden behouden. Soms is de transformatie van de gevonden beelden heel fysiek. De filmmaker probeert louter via materiële manipulatie van anderzamen beelden zichzelf op een soms brutale manier te manifesteren. Of hij kan zich juist verschuilen achter beelden van een ander en ze als onpersoonlijke, minimale bouwstenen gebruiken voor een nieuwe film.

Bruce Conner is een Amerikaanse *found-footage*filmer en bovendien een van de populairste cineasten van de experimentele underground cinema. Via een soms heel subtiel montage van gevonden beelden en geluiden creëert hij een sfeer van dubbelzinnigheid. Seks en geweld zijn de geliefkoosde uitgangspunten. De humor van Conner verenigt donkere satire met morbide ironie. Niets is veilig voor die bijtende humor, zowel kerk als staat moeten eraan geloven. Door zijn manipulatie van bestaande films wordt de inhoud op indringende wijze versterkt. De filmpjes die in het Stuc te zien zijn, hebben een duur die varieert van tien seconden tot 36 minuten. In bijna alle werkjes speelt muziek een belangrijke rol.

Bikini

In de eerste en meteen heel typerende Connerfilm werden feiten en fictie door elkaar gemonteerd. De verrassende combinatie van oorlogsgeweldadigheden met een seksfilm uit de jaren '40, tegen de achtergrond van 'Pines of Rome' van Respighi, resulteerde in het beklijvende 'A Movie'.

'Cosmic Ray' lijkt op een roekeloze collage van snel bewegende beelden: comic strips, dansende meisjes, lichtflashes. Schaars gekleed, strippend of naakt vormt het dansende meisje het leidmotief van de film. Nu eens verschijnt ze tussen soldaten dan weer tussen geweren. Op die manier kondigt Conner het

einde van de wereld - een kosmische ontplofing - aan. De titel verwijst ook naar Ray Charles die met 'What I'd say' voor de muziek instond.

Voor 'Report' werden televisiebeelden en audiokassettes van de moord op J.F. Kennedy samengebracht tot een dertien minuten durende film. Vernietigingsdrang en dood zijn de basis van de maatschappij. Dat geweld wordt onmiddellijk gekoppeld aan seks: terwijl op de achtergrond vijf maal het liedje 'I'm through with love' van Marilyn Monroe weerklinkt, poseert haar evenbeeld uitdagerend naakt voor de camera: 'Marilyn times Five'. Omdat seks op zijn beurt niet zonder geweld kan: in 'Crossroads' werd de ontplofing van de eerste Amerikaanse atoombom op de Bikini-eilanden (1946) op 27 verschillende manieren verwerkt.

Nostalgie

Toen Conner gevraagd werd de poster voor het New York Film Festival van 1965 te ontwerpen, maakte hij 'Ten Second Film', dat op hetzelfde principe als dat van de poster gebaseerd is. Tien strookjes van 24 beelden werden aan elkaar gezet. Het ontwerp werd gewijzigd, onder andere omdat 'het te snel ging'. De 'poster' heeft nochtans de juiste snelheid: 24 beelden per seconde.

'America is waiting' werd gemaakt op vraag van David Byrne (Talking Heads) en Brian Eno ter ondersteuning van hun album 'My life in the bush of Ghosts'. De plaat zelf werd gemaakt aan de hand van gevonden geluiden. De sterk gestruktuurde film draait rond ideeën van loyaliteit, macht en paranoia. In 'Looking for Mushrooms' werd dan weer muziek van John Lennon - 'Tomorrow never knows' van The Beatles - gebruikt ter ondersteuning van een zes jaar durende zoektocht naar paddestoelen.

Bedrijf

Dat het niet allemaal wreed of beklammend hoeft te zijn, bewijst 'Take the 5:10 to Dreamland'. Een onmiddellijk zichtbaar onderwerp heeft dit werk niet. Het is eerder een poëtisch samenraapsel van beelden, op een uitgesproken ritmische manier gemonteerd: een kanaal, wolken, een watergolf in slow motion, een meisje voor de spiegel... Nostalgie is ook onmiskenbaar aanwezig in 'Valse Triste', naar het gelijknamige stuk van Sibelius. Beeldmateriaal over het leven in Kansas waar Conner in 1933 geboren werd, werd verpakt in een autobiografie.

Ilse Steen

Retrospektieve Bruce Conner in het Stuc: 8, 9 en 10 januari om 22.30 u en 8 januari om 20.30 u, voor 120 of 150 fr.

016/26.03.01
Platte Lostraat 243 3010 Kessel-Lo

Service

advertentie

P.A. verhuur • publiciteit
geluidsregistraties

DOKUMENTAIRE OVER THELONIOUS MONK
HET PURE GEKLATER VAN JAZZ EN WHISKY

Jazzfilm - Het aantal jazzfilms dat de laatste vijf jaar het daglicht heeft gezien, is aanzienlijk. In 1986 was er 'Round Midnight', in 1987 'A night in Havana' over Dizzy Gillespie, maar vooral 1988 was een topjaar. In dat jaar verschenen maar liefst vier jazzfilms: 'Bird Now' en 'Bird', twee films waarin de legendarische Charlie Parker geportretteerd werd, 'Let's get lost', waarin de kort daarna overleden Chet Baker aan het woord wordt gelaten, en 'Straight, no Chaiser'. Het is deze film die het Stuc de komende week op het witte doek brengt, op 9 en 10 januari om 20.30 u.

De centrale figuur in 'Straight, no Chaiser' is Thelonious Monk. De film draagt de naam van een van Monks bekendste composities. Hoewel Monk in hoge mate heeft bijgedragen tot het ontstaan van de be-bop, een jazzstijl waarin de improvisatie en de creativiteit hoogtij vierden en waaraan de huidige modern jazz schatplichtig is, heeft hij tot op vandaag nog altijd niet de erkenning die hij verdiende. Getuige daarvan het beperkt aantal monografien en discografien - er zijn nog maar twee werken exclusief aan hem gewijd.

Veel heeft te maken met het feit dat hij

zijn carrière van jazzpianist niet gestopt is op een hoogtepunt, zoals dat voor saksafonisten John Coltrane en Charlie Parker of voor pianist Art Tatum wel het geval was. De laatste zes jaar van zijn leven leefde hij erg teruggetrokken en was hij niet meer actief, op enkele sporadische concerten na. Nochtans had hij met alle jazzsterren gespeeld en heeft hij een onmiskenbare invloed uitgeoefend op figuren als Dizzy Gillespie, Bud Powell, McCoy Tyner en Chick Corea.

Het is zeer moeilijk om voor Monk zelf een of andere voorganger te vinden waaraan hij veel te danken zou hebben. Zijn stijl kenmerkt zich eerder door zuivere originaliteit met af en toe een schizofreen trekje - heel karakteristiek zijn de akkoord-kusters (veel noten dicht tegen elkaar) en de dissonanties -, hetgeen nogal wat reakties loswekte bij andere jazzmusici. Monk stond ook bekend om zijn druggebruik, waardoor zijn werkvergunning verscheidene malen ingetrokken werd.

Monk, die vroeger al meewerkte aan enkele films, waaronder 'Liaisons Dangereuses' (1959) van Roger Vadim, wordt in 'Straight, no Chaiser' aan de hand van concertfragmenten en interviews gekneed tot een personage dat meer is dan het individu Thelonious Monk. Hij is samen met Charlie Parker uit 'Bird' en de fictieve Dale Turner uit 'Round Midnight' een toonbeeld van de be-bopgeneratie uit de jaren '50 die zich met drank moesten overreiden houden en die nog maar één ideaal voor ogen hadden: de muziek. (SVG)

Het beste uit de kringbladen (2)

Wanneer nog eens lachen?

Na het beste uit de kringbladen, is het de beurt aan het nog betere uit het Leuvense kringmedialandschap. Deze week worden de brouwsels van Politika, Chemika, Alfa en LBK onder de loep genomen, getakseerd op hun serieus en hun geestig zijn.

De meeste fakulteitskringen maken een duidelijk onderscheid tussen het eerste nummer van hun blad, vaak aangeduid met 'nulnummer', en de volgende edities. Dat zogenaamde nulnummer bestaat in hoofdzaak uit de voorstelling van het presidium, de belangrijkste programmapunten van de verschillende functies en algemene informatie voor de student. Het eerste nummer van 'Polstok', het kringblad van en voor de studenten Sociale Wetenschappen, bevat zelfs 24 pagina's informatie over de inhoudelijke werking en de structuur van Politika op alle niveaus - kring, fakulteit, universiteit -, over de fakbar en over Loko. Zelfs de dekaan en het monitoraat mogen het woord tot de studentenpopulatie richten. Dekaan Dobbelaere heeft blijkbaar goede herinneringen aan zijn studentenleven: "Tenslotte zal je (...) leren samenwonen met uw medestudenten. Ook dat zal je verrijken en misschien vind je hier wel een levenspartner. De universiteit is soms ook een huwelijksmarkt. Dus wordt het een 'exciting' periode in je leven: kennis opdoen, inzicht verwerven, je toekomst smeden. Het ga je goed!"

Daar waar een beginnummer meestal zeer informatief is en weinig ludiek, proberen de kringen in hun volgende nummers een afwisseling te vinden tussen informatieve artikelen en humoristische of toch tenminste licht verteerbare bijdragen. De humor is globaal gezien van een bescheiden laag niveau: vaak moeten de profen zelf met hun kromme uitspraken op dat punt het voldoende hoog houden. Het is echter ook belangrijk die

verschillende soorten artikelen op een interessante manier te ordenen. Soms krijg je de indruk dat bepaalde bladen de op de redactie binnengekomen artikelen in willekeurige volgorde na mekaar plakken. In het tweede nummer van 'Floreat', het tweemaandelijks tijdschrift van de Landbouwkring, vinden we in het begin een aantal korte, meestal komisch bedoelde teksten en op het einde een verslag van 3 pagina's van de kringvergadering onder de titel 'Gezellig vergaderen. Wat is er al veel gebeurd! Toch duurde het niet echt lang, een eveneens 3 pagina's tellend artikel over de doop en het eerste deel van een reisverslag uit Rusland van... 5 bladzijden.

Sommige kringbladen kiezen ervoor om ook na hun nulnummer veel informatieve artikelen te brengen. Het decembernummer van Polstok bestaat nog voor meer dan 50% uit informatieve artikelen (wetenschapswinkel, filmkritieken, 't Stuc...') waarvan sommige pijnlijk droog geschreven zijn en andere dan weer doerspekt zijn met de meest flauwe moppen. Ook 'Alfabeltjes' (Archeologie) bevat in verhouding veel ernstig voor de lezer. Vier bladzijden gaan over de waarde en de betekenis van 'cultural resources', vijf pagina's zijn gewijd aan de verklaring van gedichten: samen bijna de helft van het hele nummer. Het leukste in Alfabeltjes zijn de verborgen zinsneden in verband met archeologiestudies: 'Archeologie, a ja dan wordt ge Indiana Jones.', 'Archeologie, op hoeveel graden moet ge da wasse?', 'Archeologie, zij de gij dan al zo oud?', 'Archeologie, ah, dan ga de gij piramides opgraven!'.

Archeologisch aandoende vormgeving treft men in dit tijdschrift van verregaande technologie trouwens nog vaak aan. Het mag dan misschien romantisch zijn, zo'n samenraapsel van teksten allemaal in een verschillend lettertype geschreven, maar 't Chemistje' gaat toch iets te ver. De rubriek

Wist-je-dat is niet alleen in twee stukken gescheiden door tussengelegde artikels, hij is tevens in twee verschillende lettertypes opgesteld: kwestie van het gemakkelijk terugvinden van het vervolg te bemoeilijken?

De redakteurs van Floreat, hebben er anders ook een handje van weg om de lezer te laten verdwalen. Ze variëren hun bladspiegel - kolommen, uitgelijnd, gecentreerd, enz. -, en plaatsen tegelijk hun titels zo slecht dat de lezer niet altijd goed weet of hij al dan niet een nieuw artikel aan het lezen is. Daarenboven hebben ze bij LBK de gewoonte om ofwel meerdere titels te plaatsen bij één tekst, namelijk één op elke pagina dat de tekst lang is, ofwel, om de titel over verschillende bladzijden uit te smeren. Zo'n lay-outjungle vind je niet terug in Polstok, waar de professionele lay-out de artikels aangenaam om lezen maakt, maar misschien ook een beetje saai is.

Inhoudelijk is Polstok een van de betere kringbladen uit het Leuvense. Vooreerst zijn er de originele kolofons met in plaats van hoofdredakteur, redactie, reclamewerving een eerste minister, een kernkabiner en commerciële militanten. Verder springen de artikelen over een project ten voordele van Hernan Texpan Carranza, een Salvadoraans vluchteling die journalistiek wil gaan studeren in Mexico, en het interview met professor Jaak Billiet over diens platenkollektie (*Amat m'n oren*) in het oog. De speciale Polstok ter gelegenheid van De Defigite Dagen is ook de moeite waard. Het vormt het beste bewijs dat informatie op een ludieke manier kan gebracht worden. De historische schets van de Defigite Dagen, *Guido's Gezellige Gezwan* is in typische Brusselmannstijl geschreven. Alleen jammer dat er zo weinig illustraties in Polstok te vinden zijn.

Patrick Staude

Pok'ers

Alle student-leden van de Permanente Onderwijscommissies aan de KU Leuven zijn met aandrang uitgenodigd op de bijeenkomst van 9 januari om 20.00 u in de 's Meierstraat 5. Een aantal verwoordelijke van Kringraad zullen er een vergadering leiden over de verdere uitwerking en de opvolging van de kurikulum-rationalisatie die twee jaar geleden aan de KU Leuven werd doorgevoerd (bekend onder de naam 'Plan Dillemans').

ACCO wenst aan de
universitaire gemeenschap
een gelukkig nieuwjaar!

**P.S. Solden in ACCO. Vanaf maandag 6 januari
honderden boeken, papier- en kantoor-
artikelen tegen zeer interessante prijzen.
Wie eerst komt, eerst maalt.**

Verhaal over arbeidersvrouwen

Iedereen eens per week in bad

Vorig jaar oktober verscheen bij uitgeverij Epo het boek 'Zes diepe borden'. Hierin laten Lutgart De Bal en Marleen Smans veertien arbeidersvrouwen, tussen 27 en 66 jaar, het verhaal vertellen over hun 'leven als arbeiderskind'. Het boek is geschreven als reactie op 'Lotgenotes' en 'Keien in de vijver', twee boeken van Annemie Van Winckel, waarin al dan niet bekend geworden vrouwen uit de middenklasse belicht werden. In 'Zes diepe borden' komt zeer treffend naar voor dat een aantal kenmerken die de arbeidersvrouwen als typische persoonlijkheidskenmerken ervaren, sterk samenhangen met de maatschappelijke positie van hun ouderlijk gezin.

Wanneer de vrouwen hun levensverhaal vertellen, komen de gezamenlijke kenmerken bij de meesten op een of andere manier naar voren. Een eerste kenmerk is het gebrek aan ambitie. Geen van de vrouwen heeft de ambitie om het ver te schoppen. Een aantal van hen heeft wel gestudeerd, maar volgde meestal geen universiteit, wel sociale school of 'smit en naad'. Na hun studies komen zij in het onderwijs of in de sociale sektor terecht. De anderen werken in een fabriek of zijn huisvrouw.

Dit gebrek aan ambitie wortelt in hun gebrek aan zelfvertrouwen en een gemis aan bevestiging en stimulans van huize uit. Vooral op het gebied van onderwijs is dit duidelijk merkbaar. Typerend hiervoor is de uitspraak van Jet, die vanaf haar zeventiende in een darmenfabriek werkte: "We moesten nooit iets van school laten zien. Onze straf onderstekenden we zelf en we hadden nooit schrik om met een slecht rapport thuis te komen: dat speelde allemaal geen rol... Naargelang dat het beste uitkwam, mocht het ene kind naar school en moest het andere thuis helpen. Mijn zus mocht bijvoorbeeld naar school omdat mijn broer moest thuisblijven. Later was dat ook zo: de ene mocht gaan werken en de andere niet." (p 94)

Het ontbreken van aanmoediging en bevestiging van de ouders speelt de geïnterviewde vrouwen ook tijdens de opvoeding van hun eigen kinderen nog parten. "Om een pluim te krijgen, moest je ik weet niet wat hebben gepresteerd. Het was altijd van: dit mag niet en dat mag niet en zo mag het niet, maar er werd heel weinig aangemoedigd. Zelf heb ik dat ook niet gedaan toen de kinderen klein waren. Ik denk dat ik alleen maar met de vinger gewezen en gestraft heb. Je staat er niet bij stil wat 'opvoeden' is, je doet het automatisch op de manier die je gegeven is," vertelt Maria.

Een aantal arbeiders maakte er nochtans een punt van eer van om hun kinderen te laten studeren. Dit bracht financiële moeilijkheden mee voor de gezinnen. Zuinig leven en geen financiële risico's nemen, was het motto bij uitstek. Bij Rita, een 35-jarige sociaal assistente, was het bijvoorbeeld erg als je het licht ergens liet branden of als je het te vroeg aanstak. Iedereen mocht één keer per week in bad. Het water werd nadien gebruikt voor de was of voor de planten in de tuin. Om te verhinderen dat de geiser voor warm water moest gebruikt worden, werd het bad gevuld met een ketel kokend water. Om verspilling te voorkomen, werd de waakvlam telkens uitgedraaid.

Schoolreizen, filmbezoeken en culturele uitstappen met de school of de jeugdbeweging waren voor een aantal arbeiderskinderen kritieke momenten. Ann, nu een veertigjarige lerares aan een technische school, mocht niet mee met haar Chirogroep naar het Nationaal Ballet van Dahomey. Dat waren verloren kosten, volgens haar ouders. "Ik ben toen naar het kafee gegaan waar vader zat en wachtte daar tot hij genoeg gedronken had om dat geld vast te krijgen." Ook op dit moment heeft de moeder van Ann blijkbaar nog moeite om hiervoor geld uit te geven. "Geld uitgeven aan boeken of cultuur vindt zij verspilling en als wij dan, zoals gisteren, de entree voor die tentoonstelling betalen, is ze geneigd om te zeggen dat ik mijn geld beter zou sparen. Dat zou ze

niet zeggen als ik een kast zou kopen", vertelt Ann.

Een centraal thema bij de verschillende vrouwen is hun dialect. Meestal was dit voor hen een eerste confrontatie met het 'anders zijn' en gaf het hen een onzeker gevoel wanneer zij in grote groep moesten praten. Ook hun beperkte woordenschat en het niet vertrouwd zijn met een aantal woorden, leidde vaak tot een minderwaardigheidscomplex. Wanneer de taalachterstand later ingelopen werd, blijft er toch nog een zeker onbehagen. "Voor een deel was dit gevoelsmatig", stelt Mieke, docente aan een sociale hogeschool. "Door het andere taalgebruik thuis is het Algemeen Nederlands niet vanzelfsprekend, het zijn twee verschillende dingen geweest."

De meeste arbeidersvrouwen hadden tijdens hun kinderjaren geen contact met kinderen uit een andere sociale klasse, tenzij ze in rijke gezinnen moesten gaan 'dienen'. In de zomer gingen de arbeiders in het kanaal zwemmen. Diegenen die naar een katholieke school gingen, die met de 'witte boordekens', zwommen in de put. Een onderwijzer was een 'meneer' en de dokter moest je zeker met 'meneer den dokter' aanspreken.

Mieke trachtte zelfs te allen prijze te vermijden dat de ouders van een schoolvriendinnetje bij haar thuis zouden komen. Het was immers een typisch middenklassegezin, en dit zou tot onnodige confrontaties kunnen leiden: "dan gaan die meeën en wij eten heel anders, wij eten uit een diep bord, wij eten niet uit een plat en een diep bord en wij eten niet met mes en vork, maar met een vork alleen." Met het eerste geld dat ze verdiende, kocht ze voor haar moeder dan ook een set van zes diepe en zes platte borden. Haar moeder had wel een 'schoon' servies, maar dat was enkel voor speciale gelegenheden: een eerste of een plechtige communie van de kinderen.

Sfeer

De dag dat de kinderen allemaal het huis uit waren, at de moeder van Mieke weer gewoon uit een diep bord. "Dat spaart mij afwas. Ik durf er zelfs de dag nadien mijn soep weer uit eten." Dit bracht bij Mieke de pijn teweeg dat ze haar arbeidersklasse ten dele ontgroeid was. Een gevoel dat bij een groot aantal arbeiderskinderen uit het boek, na hun studies, naar boven komt. Het blijkt bijna onmogelijk om als arbeiderskind te studeren en tot de arbeiderscultuur te blijven behoren.

'Zes diepe borden' biedt een verhelderende kijk op de arbeiderscultuur. Door de vrouwen zelf aan het woord te laten, wordt op een interessante manier de sfeer geschetst waarin zij leefden. Uit hun verhaal komt duidelijk tot uiting hoe zij later op hun opvoeding en dagelijkse leven terugblikken en hoe bepalend deze voor hun latere leven waren. Ook de frustraties en complexen waarmee zij af te rekenen hebben, en de verbondenheid en solidariteit die zij met de arbeidersklasse blijven houden, wordt geschetst. Een confronterend boek voor arbeiderskinderen, voor de anderen zeker een verheldering.

Ria Vandermaesen

Lutgart De Bal en Marleen Smans, *Zes Diepe Borden*, Epo, 151 blz., cirka 600 fr.

ZOEKERTJES

- Abulafia, middeleeuws kabbalist, toert uw manuscripten om tot moderne meesterwerken die profen in ekstase brengen. Abulafia: tekstverwerking-laserprints. Tiensestr. 177, 29.22.77 van 10-12.00 u en van 14-16.00 u.
- Il vaut mieux être seule que mal accompagnée. Geen kans op de superinteressante en oergetzilde STeR-vergadering op wo 8/1 om 20.00 u in 's Meiersstr. 5.
- Wo 19/12 tijdens de Klio-fuif in de Albatros verdienen: zware blauwe jeans, stinkend naar bier en zweet. Geleef hem aan het baasje terug te bezorgen. Brusselsestr. 165/2014
- Twee blonde jongens (hetero) zoeken contact met twee lieve meisjes van 20 j., om te gaan skiën in Grenoble, begin februari, met mobihome. Tony de zieke pony.
- Laat na de ralefs ook de lepra zwigen. Darniaantlike zoekt nieuwe medewerkers. Eis Brems en Tom Lauwereins, Weldadigheidsstr. 3, ☎ 46.09.39.
- Ik zoek persoon (m/v) die Zweeds spreekt om me te helpen bij het invullen van mijn belastingsbrief. Maarten, Broekstr. 36, na 20.00 u.
- Storm Bartje! Que passa con Elisa, alora?
- Porque, porque ???
- Trop peu de temps pour taper votre mémoire... vous-même? Pas de panique! Je tape tout sur ordinateur (Wordperfect 5.1). Pnx 35 fr page. N'hésitez pas et contactez Veerle Poot, ☎ 02/687.97.41 après 19.00 h.
- Homo- en lesbiennejongerengroep 'Het Goede Spoor' herleeft: elke maandag om 20.30 u, info in het JAC, Amerikalaan 3. Volgende activiteit: video + nabespreking: Jongeren praten over onderwerpen rond hun homoseksualiteit: op 13/01 in het JAC.
- Smells like STeR-spirit!

• Wegens groot succes beperkt Bijkette zich niet langer tot burgies. Ook andere studenten zijn welkom bij koppelburo Bijkette, Vliebergstr. 4.

• Gezocht ter bescherming van duizenden trommelvliezen: geluiddemper. Te bezorgen bij het grootste lawaai van E.S., Vliebergstr. 4.

Tikkantoor Devano
016/23.98.70

Tekstverwerking Laserprinting ★ Lay-out Tekstbinding

Boeken, tijdschriften, cursussen, thesissen,...
Privé-initiatie WP (aan huis)

Professionele aanpak Jarenlange ervaring
T. & K. Van Nooten-Dehaes
Wilselsesteenweg 54
3020 Herent

- Te huur: arbeidershuisje (2 slpk, badk., keuken, woonk., wc), Schapenstr. 46, 29.13.16
- Gezocht: mensen die kostendelend willen (mee)rijden naar Zwitserland (Crans-Montana en omgeving) op 23/01 en terug 29/01. Danny, Groenstr. 158, Heverlee, ☎ 29.52.45.
- VTK-presidium, een pedagoog is geen burgie, maar die 60 fr in plaats van 90 fr is graag betaald, alhoewel...
- Typen van thesissen, werkjes, briefwisseling. Chris Rosselle, ☎ 20.70.77

JO MEUWISSEN

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal voor seminaries, evenementen, optredens en fuiven

BARCOVISION : 5000 fr.
DISCOBAR : 4000 fr.

tel. 016/201.301

• Liefste Titia, vergeef mij dat ik je portemonnee verstop heb zodat je geld hebt moeten lenen om een kadootje voor mij te kopen. Je Jim.

- Wie heelt op 11/12 een halllange groene jas (merk Lois-Benny) met sluitels erin meegenomen na de Medika-td? Binnenbrengen op Plus X, kamer 13.
- Hetty de Heks houdt van Fievel en vindt grote mensen maar niks.
- Grote mensen houden van Fievel en vinden Betty de Heks maar niks.
- Welke snoodaard heeft op 19/12 mijn jas meegenomen uit de Albatros? Donkerblauw, binnenin gestreep, merk: Sympatex. Sus je geweten en bezorg hem terug aan Ives Aerts, Citee blok 9, eerste verd.
- Iise: ons Pa, Ma, de kinderen, de Mutant, Tante Tang en de rest van de familie verheugen zich in uw verwacht[te] toetreding tot de rechtse tak van de familie via ons lief Albanee Bastaardje.
- Euprint bvba: alle tikwerk: desktop, scanneer, uitprinten van teksten, figuren uit Quattro en Lotus. Wij zetten ook muziek! Hertogstr. 110, ☎ 22.97.49.

advertentie VERHUUR
VAN GELUIDSINSTALLATIES
MET OF ZONDER DISC-JOCKEY

DANCE DELIGHT

TEL. 016/23.30.86

• Slechtiende student verloor op 18/10 teleskopische kijker in de buurt van het park aan de Vlamingenstraat. De eerlijke vinder bezorgt hem aan Lieven Vanpoucke, Parkstr. 29, ☎ 02/358.30.31.

VETO WENST AL ZIJN LEZERS EEN GELUKKIG NIEUWAAR EN HOOPT OOK JOU DIT JAAR IN ZIJN REDAKTIE-LOKALEN TE MOEDEN BEGROETEN. ALS ZETTER IJUIST AL FOTOGRAFIE, SCHRIJVER EN/OF LAY-OUTER, WE KANEN MET ZIJN ALLEN MET GOEDE VOORNEMEN JE MET OPEN ARMEN TE ONTVANGEN.

KAFFETEORIEEN

UITSLAGEN INTERFAKULTAIRE BEKERKOMPETITIES

VOLLEYBAL	VOETBAL HEREN	
Klio-Terbank: 0-2	Apolloon-VTK: 7-0	
Terbank-Apolloon: 0-2	Lerveveld-Psychologie: 3-0	
Klio-Apolloon: 0-2	Sportraad-Germania: 5-0	
Psychologie-Germania: 2-0	Thomas Morus-Medika: 4-0	
Pauskollege-LBK: 0-2	Salvast-Apolloonia: 5-0	
LBK-Ekonomika: 2-0	Politika-Terbank: 12-2	
Romania-Germania: 0-2	Historia-Klio: 5-0	
Pauskollege-Ekonomika: 0-2	Apolloon-Arenberg: 3-0	
Wina-Thomas Morus: 2-0	Thomas Morus-Camillo Torres: 3-1	
Politika-VRG: 0-2	Sportraad-Pauskollege: 1-0	
Thomas Morus-Historia: 1-2	Lerveveld-Ekonomika: 5-0	
Wina-Historia: 2-0	BASKETBAL HEREN	
Camillo Torres-Pedagogie: 2-0	Wina-Psychologie: 74-24	
Pedagogie-VTK: 0-2	Historia-Pauskollege: 16-67	
Camillo Torres-VTK: 0-2	Ekononika-Romania: 109-21	
VRG-Medika: 2-0	VRG-Wina: 49-46	

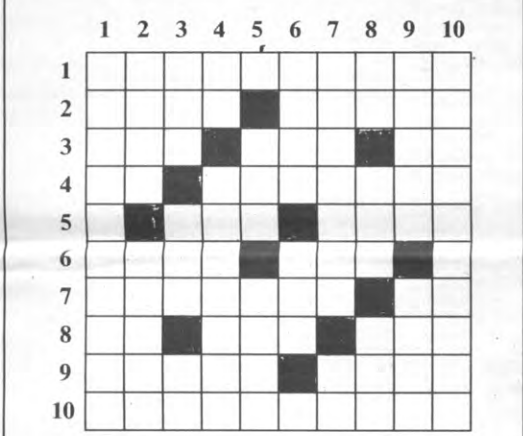
WEDSTRIJDEN DEZE WEEK

VOLLEY DAMES
Op woensdag 8/1 treden aan om 13.00 u: Terbank-Apolloon, Romania-Klio, Germania-Farma; om 14.00 u: Apolloon-Thomas Morus, Klio-Pedagogie, LBK-VRG; om 15.00 u: Thomas Morus-Terbank, Pedagogie-Romania, Ekonomika-Camillo Torres; om 16.00 u: VTK-Medika, Camillo Torres-Katechika, VRG-Psychologie; om 17.00 u: Medika-Politika, Katechika-Ekonomika, Psychologie-LBK; om 20.00 u: Politika-VTK.

BASKET HEREN:
Op woensdag 8/1 treden aan om 21.00 u: LBK-VTK, Apolloon-Vlaamse Monnik; om 22.00 u: Psychologie-VRG.

BASKET DAMES:
Op dinsdag 7/1 treden aan om 21.00 u VTK-VRG en om 22.00 u Psychologie-Politika.

VOETBAL HEREN:
Op maandag 6/1 treden aan om 16.00 u Salvast-VRG, om 17.00 u Politika-Wina, om 18.00 u VTK-Arenberg, om 19.00 u Historia-Romania. Op woensdag 8/1 om 17.00 u Psychologie-Ekonomika, om 18.00 u Medika-Camillo Torres, om 19.00 u Germania-Pauskollege, om 20.00 u Terbank-Wina, om 21.00 u Klio-Romania, om 22.00 u Apollonia-VRG.

Horizontaal - 1 Los verbond van landen 2 Tijdseenheden - Dierlijk produkt 3 Zwitserse rivier - Vlugge snede - Tantalum 4 Oudegyptische zonnegod - Jonge koeien 5 Plezier - Lichaamsopening 6 Koraleiland - Houvast 7 Fataliteit - Zoogdier 8 Muzieknoet - Niet nieuw meer - Zangstem 9 Lichaamsdeel - Bijgevolg 10 Persoon met een bepaald gebrek.

Vertikaal - 1 Bloemslingers 2 Meisjesnaam - Maakt duidelijk 3 Onbep. vnv. - Open plek (in aardr. namen) - Jongensnaam 4 Voegwoord - Stelt tevreden 5 Vogel - Kletst 6 Profeet - Stuk afgescheurd doek 7 Overreed - Bijwoord 8 Mansnaam - In overvloed - Vogel 9 Schimmelziekte bij vee - Meisjesnaam 10 Elektronische komponent.

Agenda AD VALVAS

MAANDAG

21.00 u **FILM** Retrospektieve Jacques Demy: 'Les parapluies de Cherbou' (Fr, 1964), met Catherine Deneuve, over een koppel dat, nadat hij zijn legerdienst heeft vervuld, elkaar niets meer te vertellen heeft, in Stuc, toeg. 100/130.

WOENSDAG

14.00 u **FILM** 'Nieuwenhoeve', in Vlaams Filmmuseum (Boekhandelsstraat), 20.00 u **KONCERT** André Rieu en orkest brengen 'Frühling in Wien', in Stadsschouwburg, toeg. 200-650, org. CC Leuven.

20.00 u **FILM** 'Nieuwenhoeve', in Vlaams Filmmuseum (Boekhandelsstraat), 20.30 u **FILM** Een selectie uit het werk van Bruce Conner, de meest populaire experimentele filmer in de VS, met 10 korte stukjes rond een song (Marilyn Monroe, Beatles, David Byrne...), in Stuc, toeg. 120/150.

21.30 u **JAZZ** Peter Hertmans, Roman Korolik, Kris Duerinck, in 't Kersouwe.

22.30 u **FILM** Een selectie uit het werk van Bruce Conner, de meest populaire experimentele filmer in de VS, met 10 korte stukjes rond een song (Marilyn Monroe, Beatles, David Byrne...), in Stuc, toeg. 120/150.

DONDERDAG

19.00 u **VERGADERING** Overlegvergadering Student Aid Regionaal voor alle kringen, in Sint-Michielsstraat 6 (MT), org. Student Aid.

20.00 u **VERGADERING** voor alle POK-ers voor de opvolging van het Plan Dilemans, in 's Meiersstraat 5, org. Kringraad.

20.30 u **FILM** 'Straight, no chaiser' van Charlotte Zwerin (VS 1968-88), documentaire over jazzpianist Thelonious Monk, een van de vaders van de be-bop, in Stuc, toeg. 100/130.

22.30 u **FILM** Een selectie uit het werk van Bruce Conner, de meest populaire experimentele filmer in de VS, met 10 korte stukjes rond een song (Marilyn Monroe, Beatles, David Byrne...), in Stuc, toeg. 120/150.

MEDIKA
☐ 09/01 om 22.00 u: Tweede-kanuif, in Lido.

ROMANIA
☐ 07/01 om 20.00 u: Romanaraad.

STUDENT AID
☐ 09/01 om 19.00 u: Overlegvergadering Student Aid Regionaal voor alle kringen, in Sint-Michielsstraat 6 (MT).

WINA
☐ 06/01 om 20.00 u: presidiumvergadering, in Winakelder. ☐ 07/01 om 20.00 u: Reële week: reële kwis, in In 't Vervolg. ☐ 08/01, om 20.00 u: Reële week: streekbier met profpat, tvv Artsen zonder Grenzen, in Winabar. ☐ 09/01 om 22.00 u: Casino-avond met cocktails, in RC-bar Citee.

VRIJDAG

20.00 u **KONCERT** Nieuwjaarsconcert: I Solisti del Vento, Picevole en de pianisten Catherine Mertens, Thomas Deltjens en Steven Kolacny (olv Piet Swerts) spelen ten voordele van Poverello vzw werk van Mozart, Beethoven, Saint-Saëns..., in Auditorium Minnepoot, org. Leuvense Concertvereniging.

20.30 u **FILM** 'Straight, no chaiser' van Charlotte Zwerin (VS 1968-88), documentaire over jazzpianist Thelonious Monk, een van de vaders van de be-bop, in Stuc, toeg. 100/130.

22.00 u **OPTREDEN** 'One 2 Waziru': reggae, in Belgisch Congo.

22.30 u **FILM** Een selectie uit het werk van Bruce Conner, de meest populaire experimentele filmer in de VS, met 10 korte stukjes rond een song (Marilyn Monroe, Beatles, David Byrne...), in Stuc, toeg. 120/150.

ZATERDAG

20.00 u **OPERETTE** Liers operettegezelschap 'De Nete' brengt 'Een nacht in Venetie van J. Strauss, in Stadsschouwburg, toeg. 150/200/250/300/350, org. CC Leuven.

22.00 u **OPTREDEN** 'The Swallowmen': de toekomstige winnaars van de Rock Rally nu al aan het werk, in Belgisch Congo.

MAANDAG

20.00 u **KONCERT** Het Nieuw Belgische Kamerorkest olf Jan Caeyers met Boris Balkin (viool) en Karel Vinherghes (verteller) brengt werk van Beethoven, Paganini en Prokofjev, in Pieter De Somer Aula, toeg. 125-175-225-275, org. Nieuw Belgisch Kamerorkest.

20.00 u **TONEEL** 'Nodig een kerstman uit' door het Echt Antwaarps Theater, in Stadsschouwburg, org. CC Leuven.

Tk.: bios, zich onth. indien niet ernstig

Voor de huidige Leuvense studentengeneratie is Jos Rastelli de man die jarenlang een monopolie had op de Leuvense filmmarkt. Weinig studenten weten nog dat die situatie slechts van relatief korte duur is geweest. In 1986 sloot Rex, de laatste concurrent van de 'Studio filmtheaters' haar deuren. Op datzelfde moment werd er echter ongetwijfeld al ernstig werk gemaakt van de plannen voor het bioskoopkompleks 'Supercity One', het pronkstuk van het Superclub-imperium, dat in oktober 1990 geopend werd. De 'inbraak' van Supercity in Leuven werd in elk geval skrupuleus voorbereid, en Rastelli voelde zich dan ook de gebeten hond. De relatie tussen Studio's en Supercity is bijgevolg niet altijd over rozen gegaan.

De eerste geruchten over plannen voor een nieuw Leuvense bioskoopkompleks doken eind 1987 op. In die periode begon ook de vete tussen Jos Rastelli en het verdelhuus Independent. Rastelli weigerde in zijn Studio's de kaskraker 'Hector' te programmeren, omdat hij geen voorrang kreeg op Aarschot. In die tijd impliceerde zo'n weigering van alleenheerser Rastelli dat een film gewoonweg niet in Leuven verouwd werd. Independent speelde het spel hard, weigerde aan Rastelli toe te geven, en Leuven ontsnapte aan Urbanus. Velen verbaasden zich over de halstarre houding van Independent. Het lag niet voor de hand dat het financieel niet eens zo krachtige verdelhuus de machtige Rastelli zou tarten. Naast de 5 Leuvense Studio's telt Rastelli's imperium immers nog 3 zalen in Geel, Turnhout en Louvain-la-Neuve, 2 zalen in Tervuren en 1 in Tienen. Bovendien verzorgt 'Studio Filmtheaters' nog de filmprogrammatie in een aantal kleinere zalen.

Kapaciteit

Een tijdje later werd een ander duidelijker: in Leuven werd een bouwvergunning aangevraagd voor een kompleks dat naast zeven filmzalen een voorziene capaciteit van 1953 zitplaatsen (goed 400 meer dan de Studio's) ook nog een gigantische verkoopsruimte (1500 m²) moest herbergen en uitgebreide parkeermogelijkheden zou bieden. Achter de plannen stond de nv Superclub, die niet alleen actief was op de videomarkt maar bovendien een belangrijke voet in huis had bij distributeur Independent. Rastelli was er duidelijk niet gerust in: aan Veto verklaarde hij in die tijd dat "Superclub voor dit project over enkele miljarden kan beschikken. En een gedeelte van dat geld is van Zuidafrikaanse afkomst". Hij kende onze dada's.

Wat die enkele miljarden betrof zag Rastelli het misschien iets te groot: de uiteindelijke investering voor het kompleks zou om en bij de 600 miljoen bedragen. Wel wist hij nu duidelijk wie hij tegenover zich had: Superclub nv, een videoverhuurbedrijf met een kapitaal van ruim 2 miljard, in die tijd nog het sprookje van selfmade man Maurits De Prins. De slag om Leuven kon beginnen, en hij beloofde erg hard te worden. Bij de uiteindelijke opening in 1990 boden de zeven zalen van Supercity One plaats aan 2084 kijkers, waarvan er 260 hun wagen kwijt kunnen in de ondergrondse parkeergarages. In afwachting van je film kan je er bovendien rondkruisen in een van de driëntwintig winkels, waaronder de Superclub-videoteek.

Te duchten concurrentie dus voor de Studio's waar men er overigens van in het begin vanuitging dat er in Leuven geen plaats is voor 12 filmzalen. Jos Rastelli verklaarde ooit dat Supercity One in haar marktstudies uitging van de vooronderstelling dat de Studio's binnen het jaar zouden verdwijnen. De reclamestrategie van Supercity is dan ook heel wat opvallender dan die van de Studio's. Naast de getrouwe middenpagina's van 'Passe-partout', hangt tegenwoordig op veel studentenkamers ook het 'Streekkrant'-ekwivalent met de Supercity-programmatie. Bovendien worden heel wat Supercityfilms met een heuse affichecampagne gepromoot.

Bovenop haar gewone reclamecampagne kon Supercity van bij de opening rekenen op heel wat extra-publiciteit. Toen bleek dat de nieuwe Aula De Somer geen voldoende antwoord bood voor het nijpende plaatsgebrek in mastodontfakulteiten als Rechten en Economie, besloot men in oktober 1990 de licenties

Rechten voorlopig onder te brengen in een van de zalen van het nieuwe bioskoopkompleks. Een gedroomde reclamestunt, al was iedereen het er roerend over eens dat een filmzaal met zijn 'pluchen' fauteuils niet meteen geschikt is om als leslokaal te dienen.

Deputy

De concurrentieslag tussen Rastelli en Luc O, deputy director van het Supercitykompleks groeide in die beginperiode meteen naar een weinig fatsoenlijk hoogtepunt. Naar aanleiding van interviews met beide heren in 'Balans', het kringsblad van het Vlaams Rechtsgenootschap, kwam het ei zo na tot een gerechtelijke procedure. In elk geval weigerde Rastelli met O in hetzelfde tijdschrift te staan, omdat de programmering van de Studio's "kwa cultureel nivo hogenaamd niet te vergelijken (is) met de pulp van Supercity". Luc O zelf was voor Rastelli "Luc Zéro, die man die twee dagen directeur van Kinopolis geweest is".

Van dat 'culturele nivo van de programmatie' heeft Rastelli sindsdien zijn waarmek gemaakt in de concurrentieslag met de meer 'populaire' Supercity. Vooral het openstellen van 't Studioke voor de vertoningen van De Andere Film en de samenwerking met Stuc-filmcykli droegen bij tot de profilering van Rastelli als

behoeder van de betere film voor het cinefiele (studenten)publiek. Achter dat laagje *image-building* - de plaatselijke variant op de BRT-*VTM* discussie - gaat natuurlijk ook een commercieel uitgebate cinema schuil, en het kan dan ook niet verbazen dat in beide komplexen regelmatig en al dan niet gelijktijdig dezelfde films op het menu staan. Belangrijker elementen in de strijd om de gunst van de bezoeker zijn zeker de vertrouwde met de cinema, het geboden comfort en de beeld- en geluidskwaliteit. Wat dat betreft heeft Supercity met haar superieure THX-geluidssysteem ongetwijfeld een troef in handen. Anderzijds zal het doorvorsten van een kwartier reclamespotjes en de onderbreking voor de verkoop van ijskaramellen ook wel meespelen in de appreciatie van de toeschouwer die zijn film graag klokvast ziet beginnen.

Toch lijkt de overleving van beide komplexen tegenwoordig minder afhankelijk van de onderlinge concurrentie dan van de interne perikelen in het Superclub-koncern. Het concept van de Supercities dateert van de hoogdagen van Maurits De Prins' Superclub. De nv Superclub werd door De Prins opgericht in 1983, met een startkapitaal van een kleine zeventien miljoen frank. Bedoeling was de verhuur en verkoop van videorekorders, maar al snel schakelde men over op videofilms. Het begin van een successtory die al in 1985 leidde tot de eerste stappen in de bioskoopsector Superclub nam de Antwerpse Calypso-filmzalen over. Ondertussen zorgde de nv ook voor de verspreiding van de Mister Video verhuurautomaten. De omzet van het bedrijf groeide pijnsnel: van 375 miljoen in 1986 naar 10 miljard in 1989.

Ondertussen ging Superclub ook internationaal werken: in de Verenigde Staten werden verschillende filialen opgericht en zelfs concurrenten opgekoekt. De doelstelling van De Prins was Superclub op enkele jaren tijd binnen te

looden in de lijst van de honderd grootste bedrijven van de wereld. Het sukses van Superclub en de ambitieuze aanpak van haar voorzitter sloegen duidelijk aan bij investeerders. Philips en Kredietbank, via Investico, de investeringsmaatschappij en Eddy Wauters, voorzitter van FC Antwerp, waarvan Superclub ondertussen ook sponsor geworden was, stapten in de boot. Het was in die hoogkonjunctuur dat de plannen voor Supercity One werden opgevat.

Multiscreen

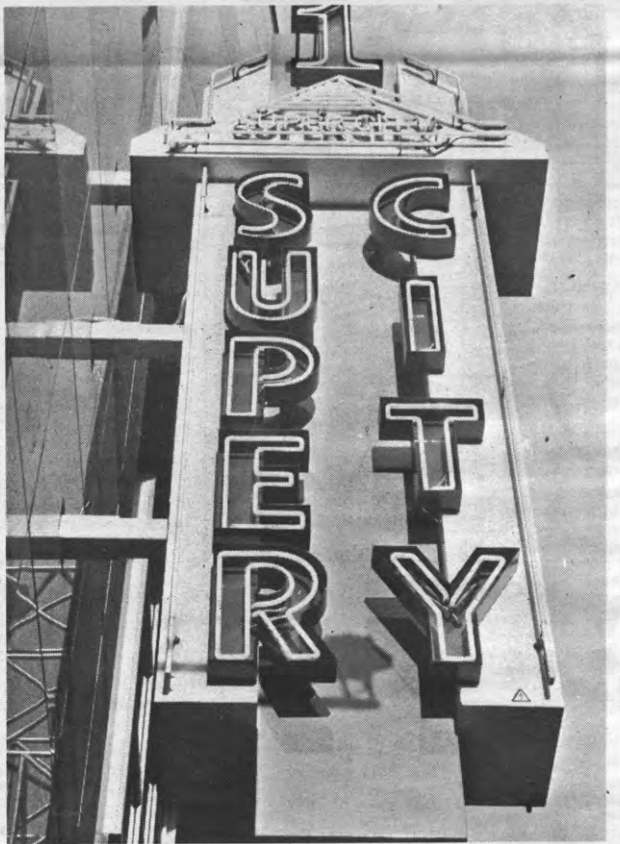
De zaken werden zelfs nog groter opgevat. Naast het Leuvense kompleks en de Antwerpse Calypso, werd er gedacht aan de bouw van een city in Oostende en Mechelen en één in Anderlecht met maar liefst 18 bioskoopzalen. Bovendien werden er, in het kader van het ERC-project van Thyl Ghyselincx, plannen gesmeed voor nog een gigantisch multiscreen-kompleks op de terreinen van de vroegere Kempense Steenkoolmijnen. Ghyselincx geloofde zelf rotsvast in die plannen: hij kocht maar liefst 900.000 Superclub-aandelen. Toch zal er van al die plannen vermoedelijk nooit iets in huis komen na de teloorgang van het rijk van De Prins. Vorig jaar keerde immers het ijs voor de wonderboer. Eerst waren er geruchten over het witwassen van zwart geld via de Superclub-groep en over de verhuur en verkoop van pornofilms onder de toonbank. Luc O noemde die beschuldigingen - die nooit hard werden gemaakt - vorig jaar nog laster en leugen. Het echte sukses van Superclub was te danken aan het lef van Superclub: "OK, wij gokken en riskeren veel, maar daarom zijn we ook ondernemers".

Er werd echter te zwaar gegokt, blijkt achteraf. Zo stelde De Prins zelf voor 1990 een omzet voorop van 30 miljard. In werkelijkheid boekte Superclub in het vorige boekjaar 14,7 miljard frank verlies op een omzet van 16,4 miljard. Het kapitaal is opgebruikt en de financiële put zou om en bij de 6 miljard bedragen. Philips, dat al eerder een meerderheidsaandeel in Superclub had verworven, wist de groep rond De Prins met zachte dwang uit de NV te werken en besliste tot een nieuwe kapitaalverhoging, maar tegelijkertijd ook tot het afstoten van alle andere aktiviteiten dan de videokleinhandel. Daarbij komen in heel Europa zo'n 340 banen in het gedrang, op een totaal van 1046.291 van de ontslagen vallen in België. In de VS daarentegen, waar er nu zowat 500 Superclub-videoteken zijn, zou er nog een lichte stijging zijn van de werkgelegenheid. Merkwaardig is bovendien dat zestig van die ontslagen in het management zouden vallen, want, zo verklaarde Philips-topman Van Weezenonck, "Superclub had een holdingstructuur voor een bedrijf uit de Fortune top-100".

Ondertussen is er ook heelwat te doen om Maurits De Prins zelf, en de vraag waar hij de zeventien miljoen startkapi taal vandaan haalde waarmee de nv Superclub werd opgericht. Onderzoek naar de herkomst van dat geld zou in de richting wijzen van een frauduleus bankroet van het Antwerpse Engineering Services and Supplies, waarvan De Prins hoofdaandeelhouder was, en gedurende korte tijd ook voorzitter van de raad van bestuur. Over de Superclub-historie, één van de meest merkwaardige suksesverhalen uit de Vlaamse economische geschiedenis, is het laatste woord in elk geval nog lang niet geschreven.

Porno-gigant

De twee bioskoopkomplexen, in Leuven en in Antwerpen, worden dus te koop aangeboden. De Leuvense Supercity zou een goede 650 miljoen moeten kosten, en voor die prijs zou een Duitse porno-gigant naar verluide wel geïnteresseerd zijn in het kompleks. Daartegen zou echter nogal wat verzet gerezen zijn en de deal zou niet doorgaan. Andere gegadigden hebben zich al aangeendiend, maar men houdt er een begrijpelijke diskretie op na. Op onze vraag of men ten huize Rastelli misschien enige interesse had voor het kompleks kwam er geen antwoord. Een gemuseerd lachje, meer niet.

Wanneer een superbordeel in Leuven?

(foto Hielke Grootendorst)